

TED ALIĞA KOLEJİ VAKFI ÖZEL İLKOKULU REHBERLİK BİRİMİ VELİ BÜLTENİ

DEĞERLER EĞİTİMİ – SAYGI

SAYGI NEDİR? SAYGI BİLİNCİNİ NASIL KAZANDIRABİLİRİZ?

Saygı, karşımızdakine onu düşündüğümüzü hissettirmektir. İnsanların dili, ırkı, cinsiyeti ne olursa olsun onları ayırmadan farklılıklarını kabul etmektir. Saygı, insanların arasındaki olumsuzlukları olumluya çeviren bir bağ, insanlar arasındaki en güzel iletişim kapısıdır. Kendine ve başkalarına değer vermek, çevresinden değer görmektir.

Saygı – Öz Saygı

Kültürümüzde itaat ve büyüklere saygı önemli bir yer tutar. Sadece büyüklere değil, canlı olan her şeye saygılı olmak elbette çok güzel bir davranıştır. Çocuklarınızın saygılı bireyler olarak yetişmesini arzularken sadece sizin yanınızda değil, her şartta saygın tavırlar sergilemelerini hedeflersiniz. Ancak bunu özsaygıyı önemsememek noktasına götürmek kendine güvensiz, girişimci olmayan, sorumluluk alamayan, değişimi sorgulamayan, çaba sarf etmeyen, yeteneklerini geliştiremeyen insanlar ortaya çıkarır. Anne babalar çocuklarının saygılı olmasının yanı sıra, kendi haklarına sahip çıkabilen, sessiz kalmayan, hakkını savunabilen, kendine güvenen çocuklar yetiştirmek isterler.

Öz saygı, en genel anlamıyla çocuğun kendisiyle gurur duymasıdır ve bu durum mutluluğuyla ve hayattaki başarısıyla yakından ilgilidir. Çocuk, değerli olduğuna inanmalı, kendiyi ve çevresiyle barışık olmalıdır. Bu kavram özgüvenden farklı olarak çocuğun var oluşu anlamında kendi zayıf yönlerini de kabul etmesi ve aslında bunlarla barışık olması anlamına gelir. Öz saygısız bir öz güven gelişimi çocuğun hata yaptığında bu hataları kişiliğine mal etmesine sebep olacaktır.

Saygı Eğitimi – Hak Duygusu

Çocuklara saygı eğitimi, hak duygusuyla birlikte verilmelidir. Çocuk hem kendi hakkını talep etme, hak arama becerisini kazanmalı, hem de başkasının hakkına zarar vermeme bilincini benimsemelidir. Çocuğa körü körüne itaat alışkanlığı kazandırmak yerine doğru olana, akla uygun olana saygı alışkanlığı kazandırılmalıdır. Çocuğun zihninde iyi-kötü, doğru-yanlış kavramlarının oluşması için ona kuralların nedenleri, gerekçeleri izah edilmelidir. Çocuk kurala anne babası, öğretmeni öyle istediği için değil doğru olduğuna inandığı için uymalı, başka insanlara da bu

motivasyondan hareketle saygı göstermelidir. Körü körüne uygulanan kurallarda neyin neden yapıldığı bilinmediği için tutarsızlıklar olacaktır. Asıl olan çocukta kalıcı bir davranış değişikliği ve saygı bilinci geliştirmektir. Aksi halde çocuk sadece otoritenin yanında onların istediği gibi davranıp yalnızken canının istediğini yapabilir.

Değerler Eğitimi programı içinde “Saygı”yı işleyeceğimiz çalışmalarda hedeflerimiz:

- Saygı bilincini geliştirme,
- Büyüklere, yaşlılarına ve küçüklerine saygı göstermenin önemini kavratılma,
- Saygılı bir birey olurken aynı zamanda da kendi hakkını arayabilen bireyler olabilmeleri için yol göstermedir.

SAYGILI bir birey yetiştirmek istiyorsanız...

Çocuklarda saygı eğitiminde anne babaların tutumları çok önemlidir. Çocuklar kendilerini nasıl iyi hissedersen öyle davranırlar. Çocuk için o anda korkunun ve incinme ihtimalinin ortadan kalkması, kendini daha iyi hissedebilmesi saygısız bir davranışta bulunması için yeterli nedendir. Davranışının iyi mi kötü mü olduğunu, uzun vadeli sonuçlarını düşünmez. O nedenle anne baba çocuğa doğru rehberlik yapma görevini yerine getirebilmelidir. Aileler saygısızlık, haksızlık yapan çocuğa mutlaka müdahale etmelidirler fakat bunu çocuğa konuyla ilgili farkındalık kazandırarak, yaptığının neden yanlış olduğunu anlatarak yapmalıdırlar.

Öneriler...

- Saygılı davranışlar sergilemekte örnek olun. Unutmayın, akıllarında kalan sözler değil davranışlardır.
- Duygu ve düşüncelerini her ortamda savunmasına ve dile getirmesine imkân tanıyın.
- Onu dinleyin. Dinlenen çocuklar kendilerine saygı ve güven duyarlar.
- Disiplin anlayışınız şiddete değil sevgiye ve saygıya dayalı olsun.
- Onu eleştirirken kişiliğinin ve duygularının değil, davranışlarının üzerinde durun ki öz saygısı zarar görmesin.
- Hatalı olduğunuzda hatanızı telafi edin ve özür dileyin ki çocuğunuz da hatalı olduğunda bu hatayı telafi etmeye çabalasın, özür dileyebilsin.

- En iyi ve en dođru kararı verdiđinizi dűşűnerek tűm seđimleri onun yerine yapmayın. Dođruyu seđtiđinde çocuđunuzu takdir edin. Yanlıřlarında da yanınızda olduđunu hissettirin.
- Bařkalarına karřı kaba ve kűstah tavırlar gűsterdiđinde bu davranıřlarının sonuçlarını yařamasına izin verin.
- Bir saygısızlıkla karşılaşmış olabileceğini dűřűnmesini isteyin. Neler hissettiğini sorun. Başkasına saygısız davranmakla onlara aynı şeyleri hissettirebileceğinin altını izin.
- İzin almadan űzel alanına girmeyin. űzel eşyalarını karıştırmayın, notlarını okumayın, telefonlarını dinlemeyin.

Kaynaklar:

KARATEKİN, N.G. (2005). Helik – Karakter Okulu Aile Seti. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

TARHAN, N. (2000). Saygı Eğitiminde Yapılan Hatalar. Eriřim tarihi: 18.02.2013.

<http://www.nevzattarhan.com/?s=saygı>

